

відзначити, що за часів керування М.І. Беляєва викладацький склад кафедри налічував понад 25 осіб, а навчальне навантаження – понад 20 тисяч годин. Завдяки цьому, кафедра немало років займала провідні позиції в інституті за всіма напрямками діяльності.

Михайло Іванович Беляєв був не лише талановитим керівником, а й зразком справжнього педагога, великого ученого. Він приділяв значну увагу навчально-виховному процесу, становленню нових дисциплін, був чудовим лектором, оратором. Його лекції читались на високому професійному та методичному рівнях, відрізнялись глибиною, новизною матеріалу; викликали зацікавленість не тільки у студентів, але й у молодих викладачів, аспірантів.

Професором М.І. Беляєвим було створено наукову школу, яка підготувала та випустила велику кількість учених, спеціалістів. За результатами наукової діяльності опубліковано десятки монографій, підручників, навчальних посібників, сотні патентів і авторських свідоцтв на винаходи та інша друкована продукція. Його підручником «Тепловое оборудование» користуються студенти всіх вузів України – майбутні фахівці підприємств ресторанної та готельної індустрії.

Значною подією напередодні 75-річчя з дня народження М.І. Беляєва є клопотання кафедри перед вченою радою університету про присвоєння їй імені першого керівника, професора Беляєва Михайла Івановича.

Г.В. Дейниченко, д-р техн. наук, проф.,
зав. каф. устаткування харчової і готельної індустрії
ім. М.І. Беляєва (*ХДУХТ, Харків*),
Н.О. Афукова, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ВЕРШИННА ВИСОКІСТЬ ЙОГО ДУШІ

Погляд назад дозволяє проаналізувати минуле і оцінити його з віддалі прожитих років. Життя кожного з нас – це справи, які ми робимо, події, люди, спогади, мрії. На якомусь відрізку прожитого настає момент, коли в пам'яті зринає те, що не полишає нас байдужими. Образи людей... Вони постають в уяві – такі різні та водночас близькі, світлі, величні. Серед них і постать Михайла Івановича Беляєва.

Є люди які роблять добро, є люди котрі роблять роботу, і є особистості, які роблять роботу заради добра для інших – все життя, самовіддано, до останку такою особистістю був Михайло Іванович. Горіти – така ноша посиљна не кожному, але це його доля. Михайло

Іванович – кращий представник наукової еліти. Я завжди буду вдячна долі за те, що вона подарувала мені зустріч з цією чудовою, прекрасною людиною.

Неординарна особистість Михайла Івановича розкрилась повною мірою в науковій і педагогічній діяльності. Значні здобутки на цій ниві стали можливими лише тому, що особисті якості – працьовитість, наполегливість, відповідальність, організованість, творчість, терпіння, велика сила волі створили модель успішної людини, яка забезпечує вражаючі здобутки.

Нас, друзів Михайла Івановича, завжди вражала його жадоба до пізнання нового. Його виступи на наукових конференціях, засіданнях науково-методичних комісій Міністерства освіти СРСР вражали справжнім мистецтвом гарно і послідовно висловлювати свої думки, переконливо доводити або спростовувати якісь ідеї, твердження. Він легко знаходив потрібні аргументи, його міркування були глибокими й чіткими. Це, звичайно, природний талант. Але водночас ми були свідками його самовідданої праці над усіма проблемами, які поставили перед ним: постійне самовдосконалення, вимогливе ставлення до своєї роботи. Вражала енциклопедичність знань, високий науковий рівень, глибокий аналіз наукових результатів. Його часто можна було бачити в оточенні аспірантів, студентів, молодих викладачів, які хотіли отримати потрібну консультацію з досліджуваної проблеми чи з приводу виступу на науковій конференції. І нікому він не відмовив, знаходив потрібні слова, слухну пораду, пропонував і навіть сам приносив із власної бібліотеки потрібну книгу чи наукову статтю, допомагав визначитися з концепцією трактування якогось дискусійного питання. Вражає його наукова компетентність з усіх питань.

Він фахівець, який поєднував у собі професіоналізм із людяністю, порядністю. Він творець і допомагав студентам, аспірантам стати творцями. Він учив не просто пізнавати, а ще й розуміти, аналізувати, дивитись на речі багатоспектрально. Кожному давав можливість проявити свою індивідуальність, висловити власне бачення того чи іншого питання.

У Москві, Києві, Харкові та інших містах у Михайла Івановича було багато друзів, тому що сам він був дуже товариський, доброзичливий, привітний і безкорисливий. Його вміння вислухати і прагнення завжди допомогти всім, хто до нього звернеться не могли не викликати захоплення. А ще повага, з якою Михайло Іванович ставився до сторонніх, вміння бачити у кожному перед усім людиною, зробити все для того, щоб всім було добре і прагнення збувалися. Зверталась за допомогою чи порадою і я, завжди знаючи, що не

відмовить. Він допомагав і радив так щиро та легко, ніби нічого особливого. Водночас, ці питання, які він із такою легкістю вирішував насправді були дуже важливими, ледь не доленосними для мене, моїх близьких та співробітників чи знайомих. А на слова подяки він тільки ніяковів, мовляв, та що ти, я ж нічого такого, звертайся, у разі чого. Він завжди з'являвся саме тоді, коли було потрібно, щоб хтось був поряд, говорив так, ніби достеменно знав причину переживань. Вимогливий до себе він був терпеливий до інших. У потоці змін авторитетів часу, він вирізнявся людяністю глибинною справжньою, а не ситуативною. Думаю, що саме через це він – та людина, що залишає по собі слід.

Саме завдяки таким особистостям людство рухається вперед. Завдяки саме їм у світі панують любов до праці, повага до ближнього, віра в справедливість. Насправді його світ це вірші та музика, закоханість у природу і віра у добро. А ще відданість родинним почуттям. Треба було чути, з якою теплою він розповідав про своїх батьків, дружину, дітей. Дружина Лідія Михайлівна фігурувала у його розповідях завжди як «моя королева», дочки – «мої красавиці и умниці», син – «моя надежда и настоящий мужик». Дивлячись на нього хотілось побажати всім такого сина, чоловіка, батька. На прикладі сім'ї Михайла Івановича я чи не вперше зрозуміла, що означає родина, де є взаємодопомога, чесність вчинків, авторитет старших.

Отаким він Михайло Іванович Бєляєв – Людина з великої літери, вдумливий педагог, мудрий вчитель, вірний друг. Таким і залишиться в наших серцях, таких не забувають.

М.М. Калакура, проф., зав. каф. технології харчування
*(Відкритий міжнародний університет
розвитку людини «Україна», Київ)*

ОН ВСЕГДА С НАМИ

Проходят годы... Из памяти исчезают разные события, лица знакомых и друзей, но образ М.И. Бєляєва не покрывается дымкой времени, он всегда с нами. Что было в нем такого, что все, знающие его, не могут говорить о нем в прошедшем времени?

Прежде всего мы знаем его как человека, который принадлежал всем. Никогда не было сомнения в том, что мы услышим его совет, если обратимся со своими бедами и проблемами.